

Noua reglementare a societăților comerciale
Legea 31/1990, cu modificările aduse de Legea nr. 441/2006

*Administrarea societăților comerciale. Contractul de administrare/management
Efecte ale modificării regimului juridic al raporturilor
între administratori/directori și societatea comercială pe acțiuni*

I. Administrarea societăților comerciale. Contractul de administrare/management

Legea nr. 441/2006 aduce o serie de modificări substanțiale ale **structurii consiliului de administrație al societăților pe acțiuni și statutului administratorilor acestui tip de societăți.**

1. Crearea a două sisteme de administrare a societăților pe acțiuni : sistemul unitar și sistemul dualist (ultimul, opțional):

a. **sistemul unitar** (administrarea societății este realizată de **consiliul de administrație**).
Notăm o serie de caracteristici ale acestuia:

- **separație** între funcția neexecutivă, de control (administrator neexecutiv) și cea executivă (directori) – separație obligatorie, în cazul societăților pe acțiuni ale căror situații financiare anuale fac obiectul unei obligații legale de audit;
- **consiliul de administrație are o serie de competențe de bază** care, pe de o parte, nu îi pot fi retrase prin actul constitutiv sau prin hotărâre a adunării generale a acționarilor¹ și pe care, pe de altă parte, **consiliul nu le poate delega directorilor societății** – art. 142 alin (2);
- în cazul delegării funcției executive către directori, **administratorii neexecutivi constituie majoritatea în Consiliul de administrație** (art. 138¹);
- **noțiunea de director** (un concept nou) reprezintă administratorul sau persoana din afara Consiliului de administrație căreia i-au fost **delegate din partea Consiliului de administrație atribuții de conducere a societății** (noua lege înlocuiește comitetul de direcție - organ colegial, cu reguli stricte, rigide de întrunire și luare a deciziei - cu directorii - activitate și răspundere individuală, nu colegială – art. 143 alin. (5);
- **număr minim de administratori** (în cazul societăților pe acțiuni ale căror situații financiare anuale fac obiectul unei obligații legale de auditare) – art. 137 alin. (2);
- prin actul constitutiv sau prin hotărâre a adunării generale a acționarilor **se poate prevedea** că unul sau mai mulți membri ai consiliului de administrație trebuie să fie **independenți** (legea prevede, cu titlu exemplificativ, criteriile de evaluare a independenței administratorilor) – art. 138²

---

¹ În domeniile de competență expres rezervate de lege în sarcina consiliului de administrație adunarea generală poate interveni doar indirect, prin numirea sau revocarea administratorilor și prin stabilirea, în acest fel, a componenței consiliului de administrație.

- crearea de **comitete consultative în cadrul consiliului de administrație** (ex. comitet de audit, comitet de remunerație) – comitetul de audit² este obligatoriu pentru societățile supuse auditării; comitetul de audit include un administrator independent, așadar **societățile supuse obligației de auditare, așadar consiliul de administrație al societăților pe acțiuni obligate la auditare trebuie să aibă și un administrator independent** – art. 140²
- raporturile dintre societate și administratori (directori sau administratori neexecutivi) sunt guvernate de **regulile mandatului, neputându-se încheia pentru îndeplinirea acestui mandat un contract de muncă.**³

2. Sistemul dualist (administrarea societății este realizată de Directorat și Consiliul de Supraveghere)

Notăm o serie de caracteristici ale acestuia:

a. Directoratul

- membrii directoratului sunt numiți de consiliul de supraveghere; ei nu pot fi concomitent membri ai consiliului de supraveghere – art. 153²;
- membrii directoratului pot fi revocați oricând de către consiliul de supraveghere, sau dacă se prevede astfel în actul constitutiv, de către adunarea generală a acționarilor;
- asigură, în exclusivitate, conducerea societății pe acțiuni - art. 153² alin. (1);
- exercită funcția de reprezentare legală – art. 153³;

---

² Poate avea calitatea de membru al comitetului de audit **oricare dintre administratorii neexecutivi, dar legea impune ca măcar unul dintre ei să aibă „experiență** în aplicarea principiilor contabile sau în audit financiar.” (art. 140² alin. (2)). Termenul „experiență” folosit de lege nu implică, în mod necesar, ca această persoană să aibă calitatea de auditor, expert contabil, întrucât sarcina comitetului de audit nu este cea de a realiza auditul intern sau de a întocmi situațiile financiare, ci de a organiza activitatea de audit intern, audit financiar, raportând în acest sens și formulând recomandări și propuneri către Consiliul de Administrație și AGA, propuneri ce vor fundamenta decizia acestora de numire a auditorului financiar, de contractare a auditului intern, de alegere a măsurilor menite a îmbunătăți performanța economică a societății. Experiența relevantă va fi apreciată de Consiliu în momentul numirii administratorului în poziția respectivă, Consiliul urmând să informeze Adunarea generală a acționarilor cu privire la alegerea sa.

Administratorii care vor forma comitetul **pot fi remunerați suplimentar**, în raport cu ceilalți membri ai Consiliului de administrație, pentru activitatea desfășurată în cadrul acestui comitet (care nu constă în derularea activității de audit intern, ci în organizarea auditului intern și financiar al societății, în monitorizarea și raportarea către Consiliul de administrație și Adunarea generală a acționarilor cu privire la activitatea și concluziile auditorilor interni). Remunerația administratorilor este stabilită prin actul constitutiv sau prin hotărâre a Adunării generale, dar **remunerația suplimentară (inclusiv pentru atribuții în cadrul unui comitet) poate fi fixată și prin decizie a Consiliului de administrație** (art. 153¹⁸ alin. (2)).

³ Legea nr. 31/1990, în varianta anterioară adoptării Legii nr. 441/2006, prevedea că „*Obligațiile și răspunderea administratorilor sunt reglementate de dispozițiile referitoare la mandat și de cele special prevăzute în această lege*...”, în consecință elementul de noutate al reglementării recent adoptate este **extinderea acestui tip de contract la directori** (însă, director în sensul legii 441/2006, **administratori sau persoane din afara Consiliului de administrație cu competențe de conducere delegate de la Consiliul de Administrație**).

Directorul general și/sau alți directori (dacă aceștia dețin atribuții delegate din partea Consiliului de administrație) **vor încheia cu societatea un contract de administrare (management)**, contract încheiat nu pentru ca sunt cumulate două atribuții de administrator și de director general/director, ci pentru că funcția de director general/director implică **delegarea** unor atribuții din partea Consiliului de administrație, **care obligă la stabilirea unor raporturi caracterizate de principiul revocabilității**.

b. Consiliul de supraveghere:

- membrii consiliului de supraveghere sunt numiți de către adunarea generală a acționarilor - art. 156⁶ alin. (1);
- numărul membrilor consiliului de supraveghere este stabilit prin actul constitutiv, neputând fi mai mic de 3 și nici mai mare de 11 - art. 156⁶ alin. (3);
- membrii consiliului de supraveghere pot fi revocați oricând de adunarea generală a acționarilor - art. 156⁶ alin. (4);
- membrii consiliului de supraveghere nu pot fi concomitent membri ai directoratului - art. 153⁸ alin. (1); în cadrul consiliului de supraveghere pot fi create comitete consultative (ex.: audit, remunerare, nominalizare); în cazul societăților pe acțiuni ale căror situații financiare anuale fac obiectul unei obligații legale de auditare financiară, crearea unui comitet de audit în cadrul consiliului de supraveghere este obligatorie – art. 153¹⁰

II. Efecte ale modificării regimului juridic al raporturilor între administratori/directori și societatea comercială pe acțiuni

Potrivit art. 137¹ alin. 3, administratorii și directorii, în sensul Legii nr. 31/1990 nu pot încheia cu societatea un contract de muncă pentru îndeplinirea mandatului, ci un contract de administrare/management.

Această modificare a regimului juridic atrage o serie de consecințe în plan fiscal și al modului de percepere/virare a contribuțiilor la sistemele de asigurări sociale:

a. Impozit (Legea 571/2003 privind codul fiscal)

- quantum: 16% - reținere la sursă

b. Contribuția la asigurările sociale (Legea 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale):

- administratorii, managerii sunt **obligați la plata contribuției** (art. 5 alin. (1) pct. 4 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale);
- **quantum** (art. 18 L19/2000 și art. 22 din Legea nr. 487/2006 privind bugetul asigurărilor de stat):
  - a) pentru condiții normale de muncă - **29%**;
  - b) pentru condiții deosebite de muncă - 34%;
  - c) pentru condiții speciale de muncă - 39% .
- plata va fi efectuată **integral, de către asigurat**, a cotei corespunzătoare condițiilor de muncă (art.21 alin. 4 din Legea nr. 19/2000);
- **baza lunară de calcul a contribuției**: venitul lunar asigurat, prevăzut în declarația sau în contractul de asigurare socială, care nu poate fi mai mic de **o pătrime** din salariul mediu brut (art. 23 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 19/2000);
- **termen de plată a contribuției**: până la sfârșitul lunii pentru luna în curs (art. 29 din Legea nr. 19/2000)

c. Contribuția pentru asigurările de accidente de muncă și boli profesionale (Legea nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, cu modificările și completările ulterioare)

- asigurare **obligatorie** (art. 6 alin. (1) lit. b și art. 96);
- are calitatea de asigurător Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale (CNPAS);
- contract individual de asigurare;
- trebuie depusă declarație de venit și comunicată orice modificare privitoare la venituri;
- cuantum: **1%** aplicată asupra venitului lunar asigurat (art. 102);
- **tipizat contract** (Ordin MMSF nr. 450/825/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, cu modificările și completările ulterioare; anexa 2);

d. Contribuția la asigurările de sănătate (Legea nr. 95/2000 privind reforma în domeniul de sănătate, publicată în Monitorul Oficial nr. 372 din 28 aprilie 2006)

- cuantum: **6,5%**
- baza de calcul : veniturile impozabile realizate de persoane care desfășoară activități independente care se supun impozitului pe venit; dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuția, aceasta nu poate fi mai mică decât cea calculată la un salariu de bază minim brut pe țară, lunar; (art. 257)
- obligația virării contribuției: persoana fizică, în mod individual sau societatea: art. 215 alin. (1): „*Obligația virării contribuției pentru asigurările sociale de sănătate revine persoanei juridice sau fizice care angajează persoane pe bază de contract individual de muncă ori în baza unui statut special prevăzut de lege, precum și persoanelor fizice, după caz.*”

e. Contribuția pentru concedii medicale (Legea nr. 95/2000 privind reforma în domeniul de sănătate, publicată în Monitorul Oficial nr. 372 din 28 aprilie 2006)

- cuantum: **0,85%** (art. 256 alin. 5) - contribuție modificabilă prin legea bugetului de stat;
- baza de calcul: veniturile supuse impozitului pe venit (art. 256 alin. 5);
- obligația virării contribuției: persoana fizică, în mod individual

f. Contribuția de șomaj

- cuantum: **3,25%** (art. 23 din Legea 487/2006 privind bugetul asigurărilor sociale de stat);
- baza de calcul: venitul lunar declarat în contractul de asigurare pentru șomaj (art. 28 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă))

g. Vechimea în muncă

Potrivit art. 5 alin. (1) pct. IV privind Legea nr. 19/2000 „*În sistemul public de pensii sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii: (...) IV. persoanele care realizează un venit brut pe an calendaristic, echivalent cu cel puțin 3 salarii medii brute, și care se află în una dintre situațiile următoare: (...) b) administratori sau manageri care au încheiat contract de administrare sau de management;*”

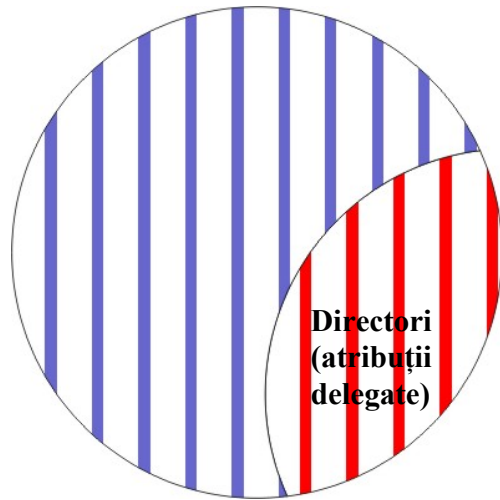
Potrivit art. 37 alin. (1) din Legea nr. 19/2000, „În sistemul public stagiul de cotizare se constituie din **însurarea perioadelor** pentru care s-a datorat contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat de către angajator și asigurat sau, după caz, **s-a datorat și plătit de către asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. IV** (respectiv administratori și manageri, n.n.)”

Conform art. 41 alin. (1) din Legea nr. 19/2000, „(1) Pensia pentru limită de vârstă se acordă asiguraților care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, **condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare realizat în sistemul public.**”

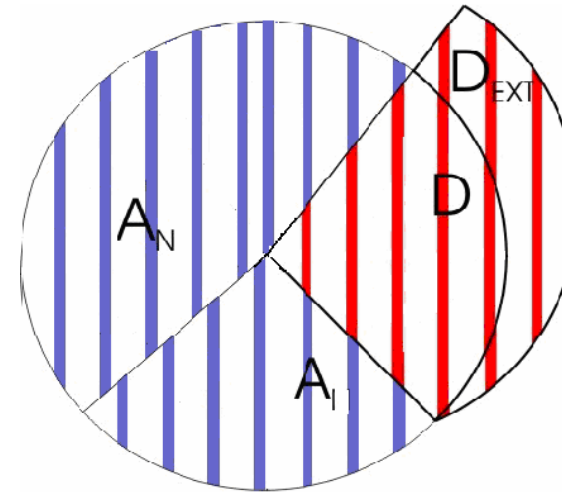
În concluzie, **dreptul la pensie**, pentru a cărui existență și pentru stabilirea limitelor căruia era folosită anterior Legii nr. 19/2000 vechimea în muncă, **este actualmente stabilit în raport de durata stagiului de cotizare.** Așadar, **aplicarea noului regim al contractului de management pentru directorii cărora li se delegă atribuții dintre cele aparținând Consiliului de administrație al societății comerciale nu împiedică existența sau limitele acestui drept.**

SISTEMUL UNITAR

Consiliul de administrație - competențe

Consiliul de administrație - componență

A_N - administratori neexecutivi

A_I - administrator independent

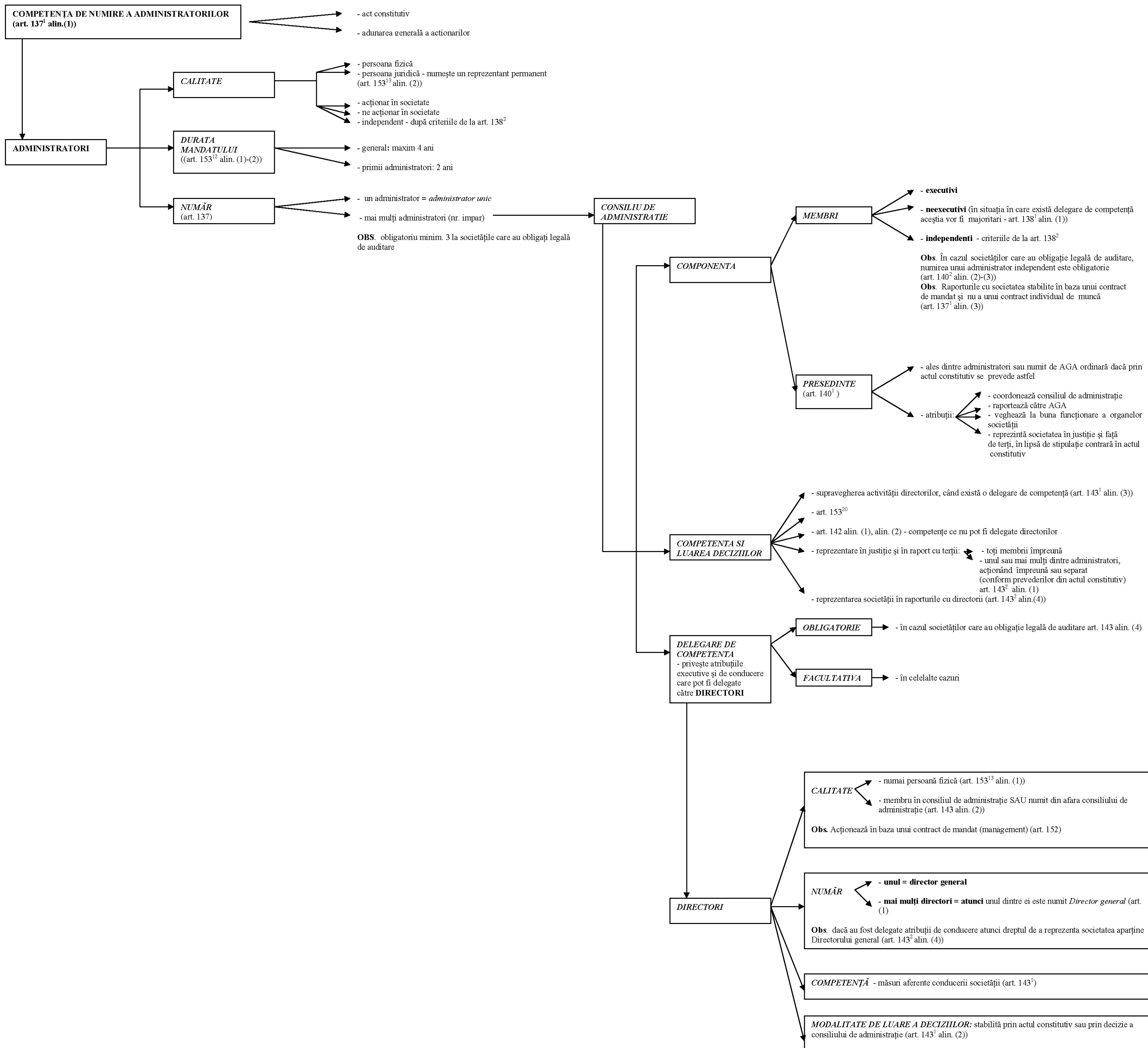
D - director

D_{EXT} - director numit din afara consiliului de administrație

Observații:

- în cazul în care există o delegare de competență către directori, majoritatea administratorilor va fi formată din administratori neexecutivi (art. 138¹);
- la societățile auditate delegarea de competență către directori este obligatorie (art. 143⁴);
- la societățile auditate, numirea unui administrator independent este obligatorie, acesta făcând parte din comitetul de audit (art. 140² alin. (2) și (3)).

SISTEMUL UNITAR DE ADMINISTRARE AL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE PE ACȚIUNI

SISTEMUL DE ADMINISTRARE DUALIST AL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE PE ACȚIUNI

